

Abstrakt

Reprodukční medicína v současnosti představuje jeden z nejdynamičtější se rozvíjejících léčebných oborů. Historickým mezníkem rozvoje léčebných metod v oblasti asistované reprodukce bylo právě narození Louise Joy Brown jako prvního dítěte počatého mimotělním oplodněním, čili *in vitro*. V souvislosti s technologickým pokrokem v léčbě sterility se rozvinuly diskuze ohledně etické přípustnosti těchto metod. Na aktuální stav medicíny a dostupných technologií byla nutná odpovídající reakce platného práva. Vznikla tak potřeba právně regulovat tento obor, ať už se jedná o zakotvení paternitní domněnky, pokud jde o určení otcovství k dítěti počatému pomocí umělého oplodnění, tak také úpravu základních podmínek přístupu k metodám asistované reprodukce. Původně byla právní úprava umělého oplodnění zakotvena pouze v prováděcím právním předpise Ministerstva zdravotnictví, jelikož se na reprodukční technologie nahlíželo jako na oblast zcela novou. Dnes je oblast asistované reprodukce komplexně upravena v zákoně č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

Práce se zabývá právní úpravou asistované reprodukce a zaměřuje se na kontroverzní metody a postupy, spočívající ve výběru pohlaví potomka (tzv. laboratorní sexting), dárcovství gamet, dárcovskou anonymitou, právní úpravu náhradního mateřství, jelikož metody asistované reprodukce představují jedinou možnost odnošení dítěte náhradní matkou.

První kapitola této práce upravuje příčiny neplodnosti muže i ženy. Na uvedené navazuje kapitola druhá, která se komplexně zabývá jednotlivými medicínskými postupy, kterými je sterilita muže či ženy řešena. Text kapitoly třetí pojednává o postavení lidského embrya z hlediska biologického, filozofického a právního. Kapitola čtvrtá rozebírá nejvýznamnější rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v oblasti asistované reprodukce. Kapitola pátá upravuje právní aspekty asistované reprodukce, konkrétně dárcovství lidských zárodečných buněk a s tím související dárcovskou anonymitou, volbu pohlaví potomka, kryokonzervaci lidského embrya jakož i právo dítěte znát svůj genetický původ. Na uvedené navazuje kapitola šestá, navrhuje právní úpravu asistované reprodukce *de lege ferenda*. Text kapitoly sedmé se zabývá základními domněnkami otcovství s důrazem na určování otcovství k dítěti počatému pomocí metod asistované reprodukce. Kapitola osmá pojednává o náhradním mateřství a kapitola devátá vymezuje právní úpravu asistované reprodukce ve Spojeném království, jehož právní úprava je velmi liberální a rovněž v Italské republice, která v podstatě odpovídá názoru Vatikánu na oblast umělého oplodnění a je tak velmi restriktivní.